

Mint ide Lacháza

Gyakran találkozni a fenti kifejezéssel, ami a *Hogy mondom online szleng szótár* szerint általában valamilyen tulajdonság kihangsúlyozására használt összehasonlító mondat utótagja. Mivel Lacháza „messze van”, ezért a nagy távolságok kifejezésén kívül a túlzó elméretkezés során is alkalmazható.

Rendszerint az *olyan*, vagy *akkora* melléknévi mutató névmást követi az összehasonlítás, mint például:

Olyat szolt a petárda, mint ide Lacháza!

Akkora sor torlódott mögöttem, mint ide Lacháza.

Legtöbb bajom a szagával volt s van, ami elnyúlik egészen Kiskunlacházáig (ez utóbbi már egy cifrább változat).

Az Édes Anyanyelvünk 2002/5. száma szerint a *Messze van ide Lacháza* nem más, mint becslésszerű, de meglehetősen nagy távolság jelölésére szolgáló játékos mértékegység, hasonlóan a Makótól Jeruzsálemig kifejezéshez.

De, hát miért terjedhetett el az, hogy Lacháza messze van, és honnantól számítva van messze? Hiszen majdhogy nem az ország közepén van a nagyközség, a fővárostól csupán 40 km-re. Bizonyára nem Horvátországban, az Eszék-Baranya megyében lévő Lacházáról (horvátul Vladislavci) van szó, amely tényleg messze van, mondjuk Budapesttől 265 km-re.

A nagy messzeség pontosan 9278 km-et jelent (Google-térképről lemérve), ugyanis Göllner András kettős – magyar és kanadai – állampolgár a Kanadai Magyar Hírlap 2017. 09. 19-i számában így ír: *A maga viselkedése olyan messze van a krisztusi tanítástól, mint Kanada Kiskunlacházától.*

Nagyobb a valószínűsége viszont annak, hogy nem is éppen a nagy távolságot jelölte a szóösszetétel még az elterjedésének a kezdetekor, hanem éppen az ellenkezőjét, tehát a közelséget. Vélhetően Lacháza környékéről származik a mondás, ugyanis, ha ott valaki az iránt tudakozódott, hogy ez és ez milyen távol van, akkor az illető kielégítő, és „pontos” választ kaphatott ekképpen: itt, a közelben, nem messze, mint ide Lacháza. Ez a kérdés-felelet nehezen képzelhető el az ország más tájékán, ahol nem is tudják, hogy hol van Lacháza.

Visszont éppenséggel Lacházának a nem ismerete lehet a magyarázat arra, hogy miért is van messze. Ugyanis a

szólas elterjedését követően a fenti válszadás érthetlenséget jelentett más vidéken. Nem tudták, hogy hol is van Lacháza, ezért úgy vélték, vagy magyarázták, hogy bizonyára messze, de nagyon messze.

Ebből a túlzásból aztán lekopott a messze szó, és maradt a nagy, nagyon melléknév vagy határozószó, és kapott egy második értelmezést a hasonlat: *Fiam, te olyan hülye vagy, mint ide Lacháza!*

Dr. Babós Lajos helytörténeti kutató

VERSELŐ JÁSZOK ÉS KUNOK

GYERMEKEIMNEK

Ez itt az én hazám, te is vigyázz rája,
Itt növekszik mesék édig érő fája.
Édig érő fához lovamat kötöttem,
Meváltó, kegyelmes Istenünk fölöttem.

Ez itt az én hazám, te is vigyázz rája,
Itt ragyog legszebben
tündérlányok bája,
Turul nemzedékből büszke,
hős vitézek,
Vágató paripán hírünket vigyétek!

Ez itt az én hazám, te is vigyázz rája,
Végtelen rónaság, szülőföldnek tája,
Cipő illatának, s Földnek arany magja,
Dajkámnak éneke, szeretetnek hangja.

Ez itt az én hazám, te is vigyázz rája,
Ne feledd, mit mesélt édesanyád szája,
Apád becsülete, s vére hullt felette,
Örök harangszóval emlékezz helyetted!

Ez itt az én hazám, te is vigyázz rája,
Tiéd lesz, ha elmúlik éltednek órája,
Fejfát és koporsót itt faragnak nékem,
Mikor elpihenek, ezen a vidéken.

Ez itt az én hazám, te is vigyázz rája,
Ajkaidról zengjen boldogságos hála,
Tanítsd gyermekednek ezt a szót:
„Esküszünk!”
Hitünkhoz, Hazánkhoz hűtlenek nem leszünk!”

Tóth Marianna

Lapunk szerzői

Dr. Babós Lajos helytörténeti kutató,
Budapest

Dr. Bathó Edit néprajzkutató,
a Jász Múzeum igazgatója, Jászberény

Bognár Mária újságíró, Budapest

Csörgő Terézia, a Lehel Vezér Gimnázium
nyugalmozott kémia-biológia szakos
tanára, Jászberény

Kovács Béláné, a Bedekovich Lőrinc Nép-
fiskolai Társaság elnöke, Jászfényszaru

Lukácsi László helytörténeti kutató,
Jászsószentgyörgy

Metykó Béla helytörténeti kutató,
Jászberény

Nagy Edit költőnő, Eger

Dr. Nagy Molnár Miklós néprajzkutató,
a Györffy István Nagykun Múzeum
igazgatója, Karcag

Rideg István ny. középiskolai tanár,
Karcag

Selmeczi László régész, Budapest

Székely Gábor magángyűjtő,
helytörténeti kutató, Kunszentmiklós

Tóth Marianna óvodavezető,
Kunszentmárton

Veresegyházi Béla
ny. gimnázium igazgató, Tápiószéle

LAPZÁRTA

Rendszeres és alkalmi szerzőink figyelmébe ajánljuk, hogy a következő lapszámunk 2020. augusztus végén jelenik meg. A kéziratokat és a fotókat elsősorban e-mailen legkésőbb 2020. július 31-ig kérjük eljuttatni a szerkesztőségbe.

***

Lapunk a Jászági Önkormányzatok Szövetsége támogatásával jelenik meg.

REDEMPTIO

A jász és kun települések honismereti lapja

Megjelenik kéthavonta

Kiadja a Jász Múzeumért Alapítvány
Felelős szerkesztő: Hortiné dr. Bathó Edit
A szerkesztőbizottság tagjai:

Bugyi Gábor, Papné Varga Bernadett,
Kókai Magdolna

Előkészítési munkák:
Bugyi Gábor, Papné Varga Bernadett

A kiadó és a szerkesztőség címe:

5100 Jászberény, Táncsics M. u. 5.

Tel./fax: 57/502-610

E-mail: jaszmuzeum@gmail.com

www.jaszmuzeum.hu

ISSN 1218-9553

Nyomdai kivitelezés: ARTANDER Kft.
Tel.: 57/500-960 • www.artander.hu